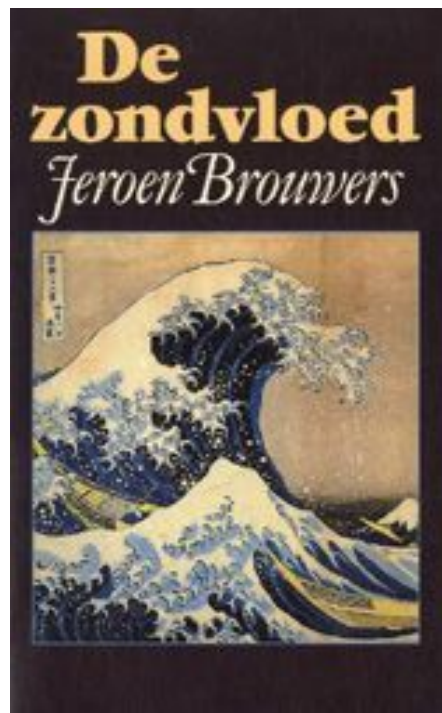




## De Zondvloed

*Jeroen Brouwers*

Download now

Read Online ➔

# De Zondvloed

*Jeroen Brouwers*

## **De Zondvloed** Jeroen Brouwers

De zondvloed vertelt het verhaal van een jongen die opgroeit in Indië, zijn verblijf in een Japans gevangenkamp, het eerste contact met meisjes, zijn kostschooljaren in Nederland en uiteindelijk zijn eerste huwelijk. Maar het is vooral een roman over de invloeden die het leven richting geven en waardoor een persoonlijkheid wordt gevormd.

De zondvloed werd bekroond met de Bordewijkprijs.

## **De Zondvloed Details**

Date : Published 1988

ISBN : 9789029507516

Author : Jeroen Brouwers

Format : Hardcover 762 pages

Genre : Fiction, Literature, European Literature, Dutch Literature

 [Download De Zondvloed ...pdf](#)

 [Read Online De Zondvloed ...pdf](#)

**Download and Read Free Online De Zondvloed Jeroen Brouwers**

---

# From Reader Review De Zondvloed for online ebook

## Mariesolwolf says

Wie zich eens wil verdiepen in de denkwereld van Jeroen Brouwers, die beveel ik ten zeerste dit boek aan. Een dik boek dat bestaat uit één ellenlange maalstroom van gedachten, 'herinneringen', ideeën, verlangens, tijd, alles omvat in verbanden. Brouwers kan zeker schrijven, de ene na de andere zin is het onthouden waard, maar dat draagt wel niet altijd bij tot het leesplezier (ik moest mezelf soms echt dwingen om verder te lezen; ik heb er dan ook een kleine maand over gedaan). Dit gevoel heb ik omdat ik precies toch geen fan ben van zijn schrijfstijl (en dat is moeilijk toe te geven als er al jaren bij je ingepeperd is dat Brouwers de top is). Als je dan toch die 700 pagina's achter je kiezen hebt, eindigt het verhaal in mineur (of in dezelfde trant als al die vorige bladzijden...).

Staan mooie zinnen gelijk aan een mooi boek? Dat vraagstuk zal ik aan anderen moeten overlaten, die Brouwers nog moeten ontdekken.

---

## Luc says

Dat Jeroen Brouwers een roman kan schrijven, weten we. Brouwers heeft een onnavolgbare stijl. De stukken over Indonesië hebben mij het meest kunnen bekoren. Voor de rest een beetje te veel navelstaarderij en zwartgalligheid. Maar dat zal de bedoeling was geweest zijn, veronderstel ik.

---

## Madeleine says

3e deel van de Indie romans. Bordewijk prijs

---

## Stephan Renkens says

Ik heb *De Zondvloed* twintig jaar gelezen voor de eerste maal gelezen, en het boek heeft me toen nogal getormenteerd achtergelaten. Dat was deze keer, bij een tweede lezing twintig jaar en een stukgelopen huwelijk later, veel minder het geval. Wat wel gebleven is: de enorme mate van identificatie met het hoofdpersoonage.

De ik-figuur van de roman, een schrijver wordt opgevoerd tijdens enkele sleutelfasen van zijn leven. De hoofdlijn speelt zich af in de eerte helft van de jaren zeventig van de vorige eeuw, wanneer zijn boeken amper gelezen worden en hij zich na een mislukt huwelijk heeft teruggetrokken in een huis temidden van een mistroostig bos. Hij is aan de drank, leeft chaotisch en heeft een vurige idylle die we leren kennen als 'Nachtschade'. Dan zijn er ook regelmatige flashbacks naar 1947, wanneer hij als zesjarig jongetje in Balikpapan op Borneo verblijft tot de Indonesische onafhankelijkheid het gezin noopt naar Nederland terug te gaan. De ik-persoonage beleeft er intense (paradijselijke) ervaringen met tikoës, een Indonesisch meisje van zijn leeftijd. Vervolgens zijn er ook de nare belevenissen in een strenge Katholieke kostschool (met o.a.

seksuele verdrukking) en flarden uit zijn gestrande huwelijk. Tenslotte wordt de schrijver op oudere leeftijd opgevoerd, inmiddels een gevierd schrijver met een uitgebreid oeuvre.

Het verhaal wordt niet chronologisch verteld. De meest elementen van het verhaal worden al snel duidelijk. Doorheen het boek vindt er een stapsgewijze verdichting plaats. De vakken worden van steeds meer detail voorzien. Zijn leven wordt door de ik-figuur herinnerd. Het is niet altijd meteen duidelijk wie de herinneringen heeft. Soms zijn de herinneringen van het jongetje, dan weer van de jonge schrijver, dan weer van de oude schrijver. Het is niet altijd duidelijk wat de hoofdpersonage werkelijk heeft en wat hij heeft gedroomd, en ook blijken sommige delen van het boek eigenlijk stukken te zijn uit het werk van de ik-figuur, die blijkbaar autobiografisch schrijft. Op deze manier zit er heel wat meerlagigheid in het boek, en heb ik me meermaals afgevraagd welke autobiografische elementen *Jeroen Brouwers* eigenlijk in zijn roman legt.

*”Ik ben mijn hele leven eenzaam geweest en al ben ik een beroemd schrijver, ik ben een mislukt mens.”* (p. 127)

De ik-figuur is doorheen het boek op een tragische manier zoek naar zichzelf, en denkt die vooral te vinden in vrouwen: vooral dan in tikoes en Nachtschade, en in een resem van “stand-ins”. De vrouwen in de beleving van de hoofdpersonage zijn geen vrouwen van vlees en bloed. Het zijn ideaalbeelden, schimmen. De manier waarop deze queeste naar de “ideale vrouw” verloopt is aandoenlijk, de manier waarop de ik-personage het keer op keer verknalt, is bijwijlen tenenkrullend.

Deze tragiek waarbij mannen en vrouwen elkaar niet vinden, wordt in *De Zondvloed* beschreven vanuit het mannelijk standpunt en kwetsuren van de man. De man, het ik-personage wordt neergezet als een irrationele poel van emoties, terwijl de vrouwen worden opgevoerd als juist heel rationeel, met koele berekening. Ik heb me tijdens het lezen van het boek wel eens proberen voor te stellen hoe een boek er zou uitzien als deze zo’n dramatische mismatch zou beschreven worden vanuit het vrouwelijke beleving.

*De Zondvloed* is zo’n dertig jaar geleden geschreven, en dat blijkt bijvoorbeeld uit de centrale rol van de telefoon in menselijke relaties. Van internet en mobieltjes is er nog geen sprake. Ik kan me de betekenis van de telefoontoestanden in het boek levendig voorstellen, en dat zegt natuurlijk iets over mijn leeftijd.

Ik raad *De Zondvloed* aan aan alle mannen. Bij mij heeft het alvast reinigend gewerkt. Ik vrees dat vrouwen zich teveel zullen ergeren, en deze dikke pil al snel vol onbegrip en afkeuring zullen wegslingeren. Elkeen kan het boek ook lezen voor het gebezigde Nederlands. De vele stijl- en taaltruukjes zijn weergaloos.

*”Kabeljauw, zakkieblauw, vrouwtjetrouw”.* (passim)

---

## Marc says

is iets te lang (zowat 300 blz te lang)

---

## Marc says

Van “Bezonken rood” wist ik al dat Brouwers lastige, humeurige, “onaangepaste” karakters kon neerzetten. Maar in “De Zondvloed” gaat hij toch nog een hele stap verder. De ik-persoon in deze roman cultiveert zijn onaangepastheid en legt daar ook alle gênante details van bloot. Brouwers plaatst hem letterlijk aan de zelfkant van de maatschappij, in een vervallen huis in een verzopen bos, tussen het afval, bijna voortdurend dronken en vechtend met zijn telefoontoestel, zijn storende verbindingsslijn met de buitenwereld.

De ik-persoon is schrijver waardoor de autobiografische kant weer erg op de voorgrond komt en Brouwers andermaal zijn misantropische lusten kan botvieren op recensenten, uitgevers, de televisie enz. (dit is het zwakste deel van de roman). Ook het Indonesische verleden van de auteur komt volop aan bod: voortdurend zijn er erg gedetailleerde flashbacks aan zijn gelukkige jeugd in Balikpapan (nu Borneo) in 1947, gevolgd (en gecontrasteerd) door de donkere jaren op een katholiek pensionaat in Nederland.

De hoofdlijn in het verhaal (dat vrij complex is opgebouwd) is de poging van het hoofdpersonage, een uitvergroete Brouwers zeg maar, om zijn droomvrouw terug te vinden; sentimentele en vooral seksuele frustraties staan dan ook centraal, waarbij me opvalt hoe puberaal het vrouwbeeld is van de ik-persoon; Brouwers projecteert hem ook regelmatig als (fictieve) Nobelprijswinnaar op oudere leeftijd, die een uitgebreide voorraad jonge maagden aangereikt krijgt (de roman dateert van voor het Dutroux-tijdperk, toen het in sommige kringen nog goed stond te pleiten voor begrip voor pedofielen). In het algemeen waart het ik-personage door de roman als iemand die zich amper bewust is van de buitenwereld, met grote (meestal dronken) ogen de mensen rondom zich aanschouwt en voortdurend verkeerde inschattingen maakt. Kortom, Brouwers heeft er wel een heel mooie (of zo je wil, lelijke) karikatuur van gemaakt. En dan lijken 760 bladzijden toch wel wat veel van het goede; en inderdaad, bij de zoveelste beschrijving van de troep in zijn huis, de zoveelste flashback naar de drek en het slijk in Indonesië of het terreurregime in het pensionaat, het voortdurende gefriemel met zijn “pik”, het willekeurig en wellustig lozen van zijn blaas in geëxalteerde situaties, enz.... bekruipt je wel eens het gevoel: moet dit nu echt? En zo uitgebreid en gedetailleerd? Wel, merkwaardig genoeg, is dit keer mijn antwoord: ja! Het hoort erbij. Brouwers heeft van al dit lelijke, afschuwelijke en misantropische een literair pareltje gemaakt dat blijft boeien tot in zijn donkerste krochten. Ik word er zowaar lyrisch van. Neem nu het openingsstuk “Ararat”: dit is zo lucide geschreven, het zet onmiddellijk de juiste toon, en plaatst je meteen in de hel van Dante (de verwijzingen zijn niet alleen impliciet); ongeveer alle thema’s van de roman zitten er al in beknopte vorm in verwerkt. Voor mij is dit van een ongehoord hoog niveau in de Nederlandse literatuur. En de tegenhanger aan het eind van het boek (ook Ararat genoemd), is perfect complementair: het herneemt alle thema’s, maar dan op zo’n verwaaide, irreële, dromerige manier, dat op dat moment duidelijk wordt dat de 600 pagina’s die tussenin lagen, één lange helletocht waren, één lange afdaling naar beneden, waarin het ik-personage almaar verder zijn greep op de werkelijkheid verliest en tenslotte (letterlijk) helemaal ten onder gaat. Bovendien slaagt Brouwers erin af en toe het niveau van Proust te evenaren in zijn erg gedetailleerde beschrijvingen van zijn Indonesische of pensionaatstijd; en zijn rondwaren door de stad op het moment dat hij beslist zijn gezin te verlaten en een nieuw leven te beginnen, komt aardig in de buurt van Joyce. Knap; beschouw me voortaan maar als Brouwers-fan. Al laten we nu ook niet overdrijven, niet alle 760 bladzijden zitten op zo’n hoog niveau, maar toch, voor een Nederlandstalig schrijver vind ik dit echt wel een prestatie om u tegen te zeggen.

Nog even dit: in de roman zit ook een filosofische onderlaag, waarbij Brouwers in postmodernistische zin peilt naar de relatie tussen taal en werkelijkheid, en vooral die tussen tijd en werkelijkheid. Regelmatig zijn er boeiende passages die dit in de verf zetten (vooral het in en buiten de tijd staan), maar ik heb de indruk dat Brouwers dit toch niet helemaal neerlegt. Wellicht is dit stof voor een van zijn volgende romans? Ik ben benieuwd.

(mijn kwotering: eigenlijk verdient dit 3 1/2)

---

## Willy Schuyesmans says

Ik sla mezelf voor het hoofd dat ik dit boek niet eerder gelezen heb. Ik heb bijna alles van Jeroen Brouwers verslonden - niet alleen zijn romans, maar ook zijn vele polemieken en korzeligheden - en om een of andere duistere reden is 'De zondvloed' me altijd ontsnapt. Maar wat een magnum opus is dit! Het hele Brouwersuniversum in één roman van 650 pagina's.

Kerngedachte is de zoektocht naar liefde die de ik-figuur (die wel Jeroen heet, maar daarom nog niet identiek is aan Brouwers) projecteert op Tikoes, zijn Indisch vriendinnetje van zeven, dat zijn kleuterleven op Balikpapan (Borneo) heeft opgefleurd na de treurige jaren in het jappenkamp (al beschreven in 'Het verzonkene' en 'Bezonken rood') en voor de al even trieste tijd op een Nederlandse katholieke kostschool (die we in zijn nieuwste roman 'Het hout' diepgaand leren kennen).

De tijd in Borneo is de enige tijd van zijn leven waarin de ik-figuur echt gelukkig is geweest. Daar heeft hij met Tikoes geravot, gespeeld, ontdekt hoe een meisje eruitziet, zijn 'orkestboom' gebouwd, ook wel zijn symfonion genoemd (een bouwsel dat hij later als gesjeesde schrijver zal overdoen in zijn verloederd bos en zijn beschimmeld boshuis waar hij zijn lege jeneverflessen in de bomen hangt om er de wind mee te laten spelen). Kortom, het geluk uit Borneo blijft een mooie herinnering waar hij eenmaal in Nederland geen recht meer op lijkt te hebben.

De rest van zijn leven blijft hij verlangen naar Tikoes. De hoop dat zij op een dag opnieuw zal opduiken als 'zijn geliefde' is het enige houvast waarmee hij het hoofd boven water houdt. Intussen mislukt zijn huwelijk, blijven zijn boeken in stapels onverkocht bij de uitgever liggen, raakt hij zwaar aan de drank en kunnen de enkele vriendinnen-van-één-nacht hem nauwelijks vreugde verschaffen. Zijn hele leven lang loopt de ik-figuur zijn pik achterna en grossiert hij in erecties en overvolle blazen. Intussen wordt hij ouder ("De dood is er voor oude en de liefde voor jonge mannen"), droomt hij zichzelf een hoogbejaarde Nobelprijswinnaar literatuur die alleen nog maar interesse heeft voor slapende maagdjes, en blijft hij tegen beter weten in dromen van zijn Nachtschade, de geliefde die hij als de reïncarnatie van Tikoes beschouwt.

Als een kaderverhaal zit het hele boek geprangd tussen tv-opnames voor de promotie van zijn nieuwste roman. Tussendoor is de heerlijkste verhaalstof geweven. Zo is er de ontsnappingspoging uit de kostschool, de Orpheusnovelle die hem literair eindelijk een doorbraak moet bezorgen, de ontmoeting met Nachtschade in een verlaten zomerhuis en het hilarische weekend in de uitgestorven uitgeverij. Je ziet het: een hoop verhaalstof waar woordkunstenaar Brouwers een heerlijke hutsepot mee kookt en die nooit verveelt.

Toch is het echte hoofdthema van dit boek - net als bij Proust's 'A la recherche du temps perdu' - de Tijd, of beter die 'dolggedraaide tijdmachine' waarin alles tegelijk gebeurt (of juist niet gebeurt - de blanco tijd). Om de haverklap gebruikt Brouwers het woord 'gelijktijd'. Alles gebeurt nu: "Ik ben alleen 'ik' in het heden, - het ogenblik dat ik dit schrijf." Of elders: "Mijn schrijven is het enige dat echt gebeurt."

